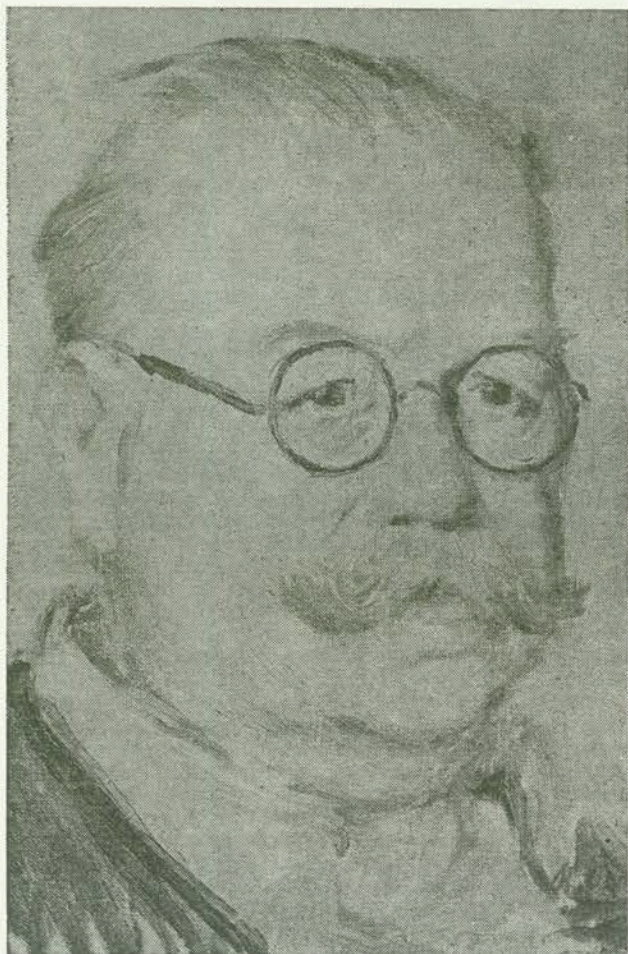

U spomen Franji Duganu (dvadesetpeti obljetnica smrti)

12. prosinca 1973. navršilo se dvadeset pet godina od dana kad je umro veliki naš orguljaš i improvizator Franjo Dugan, »Francek«, kako su ga prijatelji i znanci od milja zvali prepričavajući koju od mnogih anegdota iz njegova života.

Sjećajući se tog datuma Institut za crkvenu glazbu u Zagrebu održao je 19. prosinca prigodno komemorativno veče ispunjeno Duganovim pjevanim i orguljskim skladbama. Veče je započelo kratkim predavanjem I. Spralje, koje je imalo stvrhu da nas podsjeti na čudnovatu igru sudbine u životnom toku tog glazbenika. Ta igra sudbine tjerala ga je da ekvilibrira između zanimanja srednjoškolskog profesora matematike i fizike te želje i potrebe da se bavi glazbom, da komponira, svira orgulje, upoznaje mlade s temeljnim načelima zvukovne umjetnosti. Igra sudbine uzdigla ga je do časti da upravlja tada najznačajnijom glazbenom ustanovom u Zagrebu, da bi nešto kasnije učinila upravo obratno, negirajući mu svaku vrijednost.

Franjo Dugan

Prilično brojan mješoviti zbor, okupljen za ovu priliku, najprije je oživio klasičnu ljepotu poznate Duganove skladbe »Molitva«. Isti je zbor na kraju programa ove komemorativne večeri, pod ravnanjem Anđelka Milanovića, izveo motet »Tebe mi hvalimo, Bože«. Dok se prva skladba izvodi prilično često, druga je danas skoro posve nepoznata, iako je vrlo efektana, stvorena u baroknom polifonom stilu. Slušajući je, čovjeku se upravo nameće misao: iz poželjnih primjeraka 'Sv. Cecilije' trebalo bi to opet izvući van, u život, staviti na programe zborova. To je djelo zaista zaslužilo da njegovi zvuci još mnogo

puta odjeknu, ne samo u crkvi, već i u koncertnoj dvorani.

Tijekom večeri tenor Josip Novosel izveo je uz orguljsku pratnju dva kraća djela »Benedicat tibi Dominus« (Blagoslovio te Gospodin) i »O quam suavis est, Domine«. (O, kako je ugodan, Gospodine). Obje skladbe imaju vrlo jednostvnu fakturu, ali pred solo pjevača postavljaju prilično velike zahtjeve s obzirom na raspon tonova, a također i u posve tehničkom smislu?

Pjevači katedralnog muškog zbora, koji vodi maestro Ljubomir Galetić, pjevali su »Eram quasi agnus« (Bijah kao janje), izražajnu skladbu, koja punoćom zvuka ostavlja na slušaoca vrlo snažan dojam.

Duganovu skladbu »Ave Maria« izvela je mezzosopran s. Cecilija Pleša uz orguljsku pratnju Anđelka Klobučara. Ova skladba, prožeta snažnim emocijama, također je s nepravom zapostavljena i relativno slabo poznata. Ona pruža pjevaču krasne mogućnosti. Također treba spomenuti i vrlo lijep tok dionica u orguljskoj pratnji. Ukoliko bi notni tekst te skladbe bio ponovno reproduciran, vjerujem da bi je dosta pjevača solista prahvatilo i izvodilo.

Da bi letimična predodžba stvaralaštva Franje Dugana bila potpunija, maestro Anđelko Klobučar izveo je tijekom večeri i dvije orguljske skladbe kratki »Preludij u Es-duru« i »Fugu u c-molu«.

Nekoliko dana kasnije, u subotu, 22. prosinca, održan je u zagrebačkoj katedrali, u kojoj je Franjo Dugan kroz niz godina najprije zamjenjivao Vatroslava Kolandera, a zatim i postao glavni orguljaš, još jedan koncert njegovih skladbi. Ovaj put je katedralni muški zbor, osim »Eram quasi agnus« izveo još i »Unus ex discipulis meis« (Jedan od mojih učenika) u kojem su zamjetljiva stroga načela renesansno-baroknog višeglasnog kretanja melodijskih dionica. Mezzosopran Mia Končić izvela je uz orguljsku pratnju vrlo lijepi »Salve Regina« (Zdravo Kraljice), a tenor Josip Novosel obje već navedene Duganove kompozicije. Imajući ovaj put na raspolaganju velike katedralne orgulje Anđelko Klobučar se odlučio da u program koncerta uvrsti ove skladbe za taj instrument: »Fantazija na pučku popijevku«, zatim »Toccata u g-molu« te »Kromatska fuga u c-molu«. Oba posljednja djela ubrajaju se među najpoznatija, a prema mišljenju muzikologa, i najbolja orguljska ostvarenja Franje Dugana.

Kako je u 1974. godini stogodišnjica Duganova rođenja, neka ova dva koncerta budu shvaćena kao uvod u nastojanje da se njegova djela što više upozna, uvod u nastojanje da svaki pjevački zbor izvede barem jedno njegovo izvorno djelo, a da i ne spominjemo mogućnosti koje u vezi s tim pružaju solo pjevačima i orguljašima.

N. Durko

Dani hrvatske glazbe

(od 10. do 21. XII. 1973.)

Već četvrtu godinu tijekom prosinca održavaju se brojne glazbene priredbe pod zajedničkim nazivom »Dani hrvatske glazbe«. Te se priredbe organiziraju sa željom da se širi društveni krugovi u većoj mjeri zainteresiraju za naše glazbeno stvaralaštvo. Ove godine ta je namjera organizatora u potpunosti ostvarena. Sve priredbe bile su izvrsno posjećene, bez obzira gdje su se održavale — u Zagrebu, (Hrvatski glazbeni zavod, Povijesni muzej Hrvatske, Društvo hrvatskih skladatelja, Kazalište »Komedija«, Muzej grada Zagreba, Studio 'Istra'...), zatim u Karlovcu, Slavanskom Brodu i Sisku.

Program ovogodišnjih »Dana hrvatske glazbe« zamišljen je u znaku proslave stote obljetnice rođenja Blagoja Berse, začetnika modernih skladateljskih nastojanja u našoj glazbi: izložba o njegovu